

RANDERS KOMMUNE

OMSORGS- OG VÆRDIGHEDS- POLITIK

2023-2026

INDHOLD

Forord	3
Livskvalitet	4
Selvbestemmelse	6
Rehabilitering	7
Velfærdsteknologi	8
Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen	9
Kontinuitet	11
Mad og ernæring	12
Forebyggelse af ensomhed	13
Pårørende	14
Boliger	15
En værdig død	16
Midlertidige pladser	18
Ressourcer og organisation	19
Om politikken	20

FORORD

I Randers Kommune har vi fokus på sundhed, forebyggelse, rehabilitering og indsatser for borgere med behov for hjælp og støtte. Alle skal have mulighed for at have et godt sted at bo, vokse op og arbejde.

Der er fokus på mennesker og plads til alle, og alle skal have mulighed for at bidrage med det, de kan. Det gør Randers og vores lokalsamfund til noget særligt. Det er en del af Randers Byråds vision for 2030.

Omsorgs- og værdighedspolitikken beskriver de overordnede visioner, sætter retning og prioriterer mål for omsorgsområdet i Randers Kommune. De konkrete tiltag bliver løbende besluttet og iværksat af byrådet, omsorgsudvalget, forvaltningen og medarbejdere i omsorgsområdet.

Politikken henvender sig til borgere, som har behov for visiterede ydelser fra omsorgsområdet. De fleste tilhører den ældre befolkningsgruppe, men politikken omfatter borgere i alle aldre med behov for støtte fra omsorgsområdet.

Randers Kommunes politik for omsorg og værdighed indeholder definitioner og holdninger med prioriterede mål for mødet mellem borger og medarbejder. Politikken er struktureret i syv temaer, der læner sig op ad bekendtgørelsen om værdighedspolitikker for ældreplejen.

Med ønsket om at læseren finder materialet inspirerende og værdifuldt. God læselyst

Torben Hansen
Borgmester

Ellen Petersen
Formand for Omsorgsudvalget

LIVSKVALITET

Livskvalitet handler om at leve et godt liv, der opleves som trygt, værdigt og meningsfyldt.

Det er individuelt, hvad der giver livskvalitet for den enkelte, og mange forskellige forhold har betydning for oplevelsen af livskvalitet. Dog er tryghed, værdighed og socialt- og meningsfyldt livsindhold nogle af de gennemgående faktorer – ligesom mennesker grundlæggende har brug for at opleve, at man i videst muligt omfang kan klare sig selv og fortsætte med at leve et liv på egne betingelser.

Det giver livskvalitet at kunne bevare og vedligeholde interesser og relationer, så man oplever fællesskab og nærvær med andre. Størst mulig indflydelse på eget liv og hverdag skaber mest mulig glæde.

Forebyggelse, og reducere mulig tab af funktionsevne, gennem vejledning, hjælp til genoptræning, og gennem rehabilitering når behov opstår, er af allervigtigst betydning for bevarelse af livskvalitet

Når behovet måtte opstå bliver de forebyggende og rehabiliterende indsatser suppleret med kompenserende indsatser, som ligeledes udføres kvalificeret, værdigt og respektfuldt i relationen med borger, og dennes pårørende.

VI PRIORITERER

At den enkelte borger oplever livskvalitet, hvor hverdagens gøremål har betydning og indhold. Mødet med omsorgsområdet skal opleves som trygt, godt, værdigt, respektfuldt og meningsfyldt.

i Vidste du

Omsorgsområdet visiterer til 225 demensboliger, 566 plejeboliger, 406 ældreboliger, 29 aflastningspladser samt 48 specielpadser. Det til 19 kommunale, 3 selvejende institutioner og 1 friplejehjem.

i Vidste du

4000 hjemmeboende borgere modtager hjælp fra hjemmeplejen. Årligt bliver det til 1.3 mio. besøg.

i Vidste du

Hjælpemiddelhuset Kronjylland udlånte hjælpemidler til 6.500 borgere, og seneste optælling oktober 2022 viste, at der var udlånt 36.000 hjælpemidler.

SELVBESTEMMELSE

Selvbestemmelse handler om respekten for borgerens valg og oplevelse af, hvad det gode liv er.

Det er værdifuldt at bestemme over sin egen hverdag, at træffe egne valg i livet og bevare livs- og døgnrytmer. Hverdagen skal kendetegnes ved ret til selvbestemmelse og tilrettelægges med afsæt i de ønsker, man har for sit liv.

Medarbejderne i omsorgsområdet skal respektere og styrke selvbestemmelsen hos borgeren og tage udgangspunkt i dennes ønsker om for eksempel døgnrytme, kost, aktiviteter eller boligindretning.

Rammer og valgmuligheder skal tydeliggøres i dialog og samarbejde med borger og pårørende, så borgerens selvbestemmelse kan udøves med det rette afsæt. Det giver værdighed og respekt, at man selv er med til at bestemme over sit eget liv – ud fra sin egen forståelse af det gode liv.

VI PRIORITERER

At støtte og styrke den enkelte i muligheden for at træffe egne valg i livet med respekt for og anerkendelse af, at borgeren selv definerer det gode liv.

Vidste du

1.500 borgere modtog træning efter Serviceloven § 86.1 og 86.2, og der blev iværksat 3.300 genoptræningsplaner efter Sundhedsloven §140.

REHABILITERING

Livskvalitet og selvbestemmelse bevares bedst ved at opretholde og styrke egne færdigheder. Funktionsniveauet understøttes af rehabiliteringstilbud, træning, vejledning, kompenserende ydelser og teknologi.

Omsorgsområdet arbejder ud fra rehabiliterende indsatser, som understøtter borgeren i at bevare en aktiv, selvstændig hverdag. Den rehabiliterende træning og hjælp til personlig pleje og praktisk hjælp bidrager til at gøre borgeren helt eller delvis selvhjulpne og til at vedligeholde egne færdigheder og forebygge væsentlige følger af fysiske, psykiske eller sociale udfordringer.

Den visiterede hjælp bygger på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie, og at den enkelte har ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, familie og netværk.

VI PRIORITERER

Den rehabiliterende indsats i alle tilbud – forebyggende samtaler, personlig pleje, rengøring, anretning af mad, tøjvask og indkøb. Både hos hjemmeboende og hos beboere på kommunens ældrecentre.

i Vidste du

Træningshøjskolen beliggende på Plejecenter Åbakken er et midlertidigt døgn-rehabiliteringstilbud med en boenhed på 10 lejligheder beliggende rundt om et fælles opholdsrum.

VELFÆRDSTEKNOLOGI

Velfærdsteknologi bidrager til, at vi kan leve et selvstændigt, frit og værdigt liv i trygge rammer, at medarbejderne kan forbedre arbejdsmiljø og –glæde, og at kommunen optimerer ressourcer.

De velfærdsteknologiske tiltag medvirker til at fremtidssikre de kommunale velfærdsydelser, som er udfordrede af de demografiske ændringer med flere ældre, flere længerevarende kroniske syge og færre hænder til at udføre plejeopgaver, som vi kender dem i dag. Disse tiltag er til fælles gavn for såvel borgere, medarbejdere, pårørende og øvrige samarbejdspartnere.

Der skal etableres let adgang til velfærdsteknologi. Der skal være information til medarbejdere og til borgere og deres pårørende om hvilke teknologier, der er til rådighed, og hvorledes de kan rekvireres, ansøges eller selv anskaffes.

Implementering af velfærdsteknologiske indsatser skal ske så borgernært som muligt. Det gælder både i det monofaglige arbejde, og når der samarbejdes på tværs af faggrupper, forvaltninger og sektorer.

VI PRIORITERER

Gennem individuel fokus og under hensyntagen til faglighed at anvende velfærdsteknologi til at opnå at borgerne oplever bedre muligheder for at leve et selvstændigt, frit og værdigt liv, at medarbejderne oplever et bedre arbejdsmiljø samt, at kommunen overordnet set opnår en bedre udnyttelse af ressourcerne.

KVALITET, TVÆRFAGLIGHED OG SAMMENHÆNG I PLEJEN

Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i indsatserne er væsentlige faktorer for, at borgeren oplever et godt forløb.

Borgeren skal mødes af kvalificeret personale med indsatser, som er baseret på høj faglig viden og de bedste metoder. Plejen tager udgangspunkt i borgerens behov, ressourcer og ønsker, og der tilbydes et sammenhængende forløb på tværs af sociale- og sundhedsfaglige indsatser.

Borgeren skal opleve, at de forskellige indsatser, som kan være ydet af såvel fagpersoner, forvaltninger og sektorer, er sammenhængende og kontinuerlige, og at indsatsen bliver afstemt med borgerens egne ønsker og forventninger. Det kræver en bred vifte af faglige kompetencer hos personalet; som understøtter høj faglig kvalitet i arbejdet hos og med borgeren.

VI PRIORITERER

At understøtte velkoordinerede og sammenhængende forløb med høj kvalitet og tværfaglighed i samarbejde med borgere og pårørende gennem inddragelse, samarbejde, god kommunikation og let tilgængelig viden ved alle indsatser.

i Vidste du

5.000 hjemmeboende borgere modtager sygepleje. Årligt bliver det til 100.000 besøg af sygeplejersken.

i Vidste du

Trykshotellet er beliggende på Randers Kollektivhus og består af 5 centrale aflastningspladser og 13 akutpladser. Akutpladserne opfylder Sundhedsstyrelsens krav om at kunne modtage lægehenviste patienter med akut opstået sygdom, som har behov for tæt observation, pleje og behandling.

KONTINUITET

Borgeren skal opleve færre forskellige medarbejdere, hvilket medvirker til større trivsel og tryghed hos borgeren. Det skal give gode rammer for, at medarbejderne kan bruge deres faglighed, så tidligere tegn på mistroivsel eller funktionstab opspores.

Kontinuitet medvirker til, at medarbejderen kender til hjemmet og til såvel praktiske som personlige ting. Det bidrager positivt i mødet mellem borger og medarbejder og kan medvirke til øget kvalitet, tryghed og trivsel for såvel borger som medarbejder.

Kontinuitet kan ikke stå alene. Der er mange forskellige opgaver som udføres, hvoraf nogle kræver specialistviden og autorisationer, for at kunne udføres. Andre opgaver skal udføres dag, aften, nat, året rundt, hvorfor der vil opleves, at der kommer forskellige medarbejdere i hjemmet.

VI PRIORITERER

At organiseringen understøtter tværfaglige og sammenhængende forløb for den enkelte med størst mulig kontinuitet i det omfang, som opgaverne hos den konkrete borger tillader.

MAD OG ERNÆRING

Mad og ernæring er afgørende for den enkelte borgers sundhed og trivsel. God, ernæringsrigtig og velsmagende mad skal være en naturlig del af hverdagen.

Maden skal være sund, nærende, velsmagende og tilpasset den enkeltes behov. Det betyder meget for livskvaliteten, at man får mad, man kan lide.

Der skal være valgmuligheder og information om ernæring for at undgå fejl- og underernæring.

Der skal derfor være tilbud om systematisk ernæringscreening samt iværksættelse af og løbende opfølgning på relevante handleplaner for ernæring.

Det er også vigtigt at skabe gode og hyggelige rammer om måltiderne. Måltiderne er et vigtigt socialt samlingspunkt, som fremmer lysten til at spise.

Fællesskab ved måltiderne skal styrkes gennem frivillige spisefællesskaber og sammentænkes ved indretning af centrenes caféer og i fremtidige byggerier af plejecentre.

VI PRIORITERER

At have fokus på kvalitet, valgmuligheder, fleksibilitet, fællesskab og medbestemmelse i forbindelse med mad og ernæring.

MADSERVICE
KRONJYLLAND

Vidste du, at

Madservice Kronjylland er et kommunalt ejet køkken, som drives efter Servicelovens § 83. Køkkenet producerer og leverer færdigretter samt specialdiæter til 1.000 visiterede borgere og supplerer ældrecentrenes boenheder og caféernes egen produktioner med cirka 25 pct. af maden.

FOREBYGGELSE AF ENSOMHED

Sociale fællesskaber har stor betydning for den enkelte borgers trivsel – bekæmpelse af ensomhed handler om at skabe en god og værdig alderdom.

Ensomhed handler ikke om at være alene men om en uønsket følelse af at føle sig alene. Ensomhed blandt ældre kan få alvorlige konsekvenser – især hvis den bliver langvarig.

Risikoen for ensomhed stiger i takt med, at helbredet bliver dårligere, og nære relationer og netværk bliver mindre. Der kan være mange årsager til, at man føler sig ensom. Det kan skyldes tab af ægtefælle, venner eller familie. Det kan også handle om en følelse af ikke at høre til, selvom man er i selskab med andre.

Ensomhed har betydning for menneskers sundhed og trivsel. Undersøgelser viser, at borgere, som føler sig ensomme, har større risiko for at udvikle sygdomme. Desværre er ensomhed ofte tabubelagt, og mange ensomme har derfor ikke lyst til at fortælle om deres udfordring. Men når man ikke taler om det, er det svært at få hjælp. Personalet vil med værdighed og respekt spørge ind til, hvordan borgeren har det.

Naboer, foreninger og frivillige er også vigtige, når det handler om at forebygge ensomhed. Tilbud om aktiviteter kan give borgerne mulighed for at gøre noget aktivt og meningsfuldt sammen med andre.

VI PRIORITERER

At arbejde for at bryde tabu om at føle sig ensom og styrke indsatserne for at forebygge ensomhed, sorg og tab af livsmod.

PÅRØRENDE

Pårørendesamarbejde handler om inddragelse, støtte og anerkendelse. Målet er at opnå et godt forløb for borgeren.

Samarbejdet med pårørende er grundlæggende for et godt forløb for borgeren. Pårørende er ikke kun defineret som nærmeste familie. Det kan være hvem som helst, som står borgeren nær.

Samarbejde med pårørende foregår på den enkelte borgers præmisser og baseres på åbenhed, dialog og tillid med et fælles fokus på, hvad der er til borgerens bedste.

I mødet med pårørende lægges der særligt vægt på nærvær og anerkendelse. Pårørende står ofte i en sårbar situation, når deres nærmeste rammes af sygdom og måske får brug for særlig hjælp i hverdagen. Det er vigtigt, at personalet her støtter de pårørende med vejledning og tilbud.

VI PRIORITERER

Et tæt, konstruktivt og systematisk pårørendesamarbejde med fokus på inddragelse, støtte og anerkendelse for at opnå et godt forløb for borgerne.

Vidste du

På plejecentrene er der bruger-pårørenderåd, som bliver inddraget i det daglige arbejde bl.a. i forbindelse med retningslinjer for den daglige pleje- og omsorgsindsats i de pågældende boligenheder, kostplaner, arbejdsrutiner, aktiviteter og samvær.

BOLIGER

Bopælskommunen visiterer til plejeboliger og ældreboliger. Det sker på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkeltes behov.

Alle har behov for en bolig, og de fleste foretrækker at bo i eget hjem så længe som muligt. Men hvis helbredet svækkes, og man får svært ved at klare sig selv i dagligdagen, kan det være nødvendigt at flytte i en pleje- eller ældrebolig.

I de kommende år vil en række samfundsmæssige tendenser have stor betydning for omsorgsområdet og særligt boligområdet. Det vil ikke kun være gældende i Randers Kommune men over hele landet. Demografiudviklingen har stor betydning for omsorgsområdet. Om blot ti år vil der være næsten dobbelt så mange borgere på 85 år eller derover i Randers Kommune i forhold til i dag. Det vil lægge et øget pres på omsorgsområdet og særligt udfordre den nuværende plejeboligkapacitet.

I boligplan 2023-2033 anslås behovet til at blive yderligere 300 nyetablerede plejeboliger samt, at 200 ældreboliger med mulighed for kald omklassificeres til plejeboliger.

VI PRIORITERER

En løbende tilpasning af boligudbuddet i takt med demografiudviklingen, det gøres med den nødvendige planlægning og det nødvendige fokus på tildelte økonomiske budgetrammer.

EN VÆRDIG DØD

En værdig død handler både om et værdigt liv for borgere med livstruende sygdom og om værdighed, når døden forventes inden for kort tid.

Pleje og behandling skal understøtte, at livet får en værdig, tryk og så vidt mulig smertefri afslutning.

Personalet skal være kvalificeret til at udføre og håndtere de svære samtaler og til at hjælpe og støtte den døende og de pårørende med udgangspunkt i, hvad der er vigtigt for den enkelte.

Der skal være hjælp til at håndtere de psykologiske og eksistentielle udfordringer, og en smertelindrende behandling skal kunne tilbydes.

Den døende og de pårørende skal have grundig information og støtte til et tryk og sammenhængende forløb, hvor man så vidt muligt kan tage afsked i vante og rolige omgivelser.

Den sidste tid skal tage udgangspunkt i den døendes egne ønsker, men der skal også tages hånd om de pårørende samt deres behov og forventninger.

VI PRIORITERER

At understøtte et værdigt liv for borgere med livstruende sygdom – og værdighed, når døden forventes inden for kort tid, således at den døende får en tryk og så vidt mulig smertefri afslutning på livet.

HOSPICE RANDERS

Vidste du, at

Det kommunale Hospice Randers er beliggende på Plejecenter Lindevænget. De 7 pladser er et tilbud til uhelbredelige syge, hvor borgeren er terminalerklæret og alle helbredende tiltag er ophørt. Behandlingen er palliativ og understøtter behov for specialiseret og lindrende hjælp.

MIDLERTIDIGE PLADSER

Borgere kan få behov for en plads på en af kommunens midlertidige opholdspladser på grund af sygdom eller behov for genoptræning. Der kan også være behov for en plads på hospice.

Sundhedstilstanden blandt ældrebefolkningen er forbedret, vi lever længere også længere med sygdomme. Det betyder stigende kompleksitet i borgernes sygdomsbillede, hvilket har betydning for personalets kompetencer og forventeligt også kapaciteten af midlertidige opholdspladser i Randers Kommune.

Kapacitet og kompetencebehov påvirkes også af udviklingen i hospitalsvæsenet. De seneste år er der sket en udvikling, hvor antallet af liggedage på hospitaler er faldet markant. Det betyder, at borgerne udskrives tidligere end førhen, og flere af disse borgere udskrives til et ophold på en af kommunens midlertidige opholdspladser.

Den faglige kompetence skal være til stede, for når en borger kommer på midlertidig ophold, skyldes det ofte en eller flere helbredsproblematikker, der ikke kan identificeres eller løses i borgerens eget hjem. Personalet skal kunne identificere de helbredsmæssige udfordringer og udarbejde en form for behandlingsplan, hvor rehabilitering også er et nøgleord.

Randers kommune har midlertidige opholdspladser til forskellige målgrupper og formål. Der er udover aflastningspladserne også de kommunale specialenheder, som er Tryghedshotellet, Træningshøjskolen, Døgngenoptræningen samt Hospice Randers.

VI PRIORITERER

At styrke den faglige bæredygtighed ved at samle flere aflastningspladser på større centre samt bevarelse og forsat faglig udvikling af specialenheder.

RESSOURCER OG ORGANISATION

Omsorgs- og værdighedspolitikken effektueres gennem omsorgsområdets medarbejdere i samarbejde med borgere, pårørende og frivillige i fysiske rammer som pleje- og ældreboliger og midlertidige opholdspladser.

Økonomiske ressourcer gives gennem budgetter - i nogle tilfælde suppleret med midler fra forskellige puljer. Anvendelse af ressourcerne evalueres både kvantitativt og kvalitativt. Kvantitativt vurderes ud fra mål såsom mængde, antal, kroner og produktivitet. Kvalitativt vurderes ud fra mål såsom brugeroplevet kvalitet, medarbejdernes faglighed og tilfredshed ved ydelserne.

Organisering og udførelse af indsatserne fra omsorgsområdet bliver foretaget af forskellige fagligheder ofte i tværfaglige samarbejder. Der er også samarbejde mellem forskellige sektorer; for eksempel i overgangen fra en indlæggelse til hjælp af hjemmeplejen.

Omsorgsområdet arbejder for, at

- Borgerne oplever en service, der er kendetegnet ved faglighed, ordentlighed, ligeværdighed og åbenhed med plads til frihed og udvikling.
- Organisationen har de rette kompetencer, hvorfor medarbejderne skal have mulighed for mere uddannelse, efteruddannelse og kurser for at dygtiggøre sig.
- Randers Kommunes omsorgsområde er kendt som en attraktiv arbejdsplads og uddannelsessted med kvalificerede og motiverede medarbejdere.
- De ansatte skal have plads og frihed til at bruge deres faglighed og engagement.
- Det er muligt både at rekruttere nye medarbejdere og fastholde nuværende medarbejdere.

i Vidste du

Omsorgsområdet arbejder på at fremme frivillighedsområdet. Frivillighedskonsulenter og frivilligguider arbejder med at fylde dagligdagen med liv og glæde for ældre i Randers Kommune.

OM POLITIKKEN

Omsorgs- og værdighedspolitikken er en af 16 politikker i Randers Kommune.

Den beskriver de overordnede visioner og sætter retning og mål for omsorgsområdet i Randers Kommune. De konkrete tiltag bliver løbende besluttet og iværksat af Byrådet, Omsorgsudvalget, forvaltningen og medarbejdere i omsorgsområdet.

Politikken har afsæt i byrådets visioner og i bekendtgørelsen om værdighedspolitikker for ældreplejen.

I arbejdet med omsorgs- og værdighedspolitikken er der taget afsæt i den forrige politik med friske input og inspiration fra Omsorgsudvalget, Ældrerådet, medarbejdere og ledelsesrepræsentanter. Politikken har også været i høringer ved politiske fagudvalg, MED-udvalg, råd og ved offentlig høring.

Du kan læse mere på www.randers.dk

Randers Kommune
Laksetorvet
8900 Randers C
www.randers.dk